

Poloniny nejsou jen na Ukrajině



NEDOTČENÝ KRAJ NA SLOVENSKO-POLSKÉM POMEZÍ

Výraz „polonina“ bývá v myslech lidí spojen se Zakarpatskou Ukrajinou. Nekonečné řetězy hřebenů s horskými loukami, halekající bačové a ovčí stáda, chudobné osady s dřevenicemi a nad tím vším duch Nikoly Šuhaje.



FOTO: ŠTĚPÁN VÍTEK

Nejzápadnější cíp Ukrajiny, který byl před válkou součástí Československa, je takový dodnes. Ale za panenskou přírodou Východních Karpat s velebnými horizonty, čistým vzduchem a nedotčenou přírodou nemusíte jet až na Ukrajinu. Pásmo polonin přesahuje do jihovýchodního Polska do pohoří Bieszczady u trojmezí hranic Slovenska, Polska a Ukrajiny. A s poloninami se lze setkat i na hřebeni Bukovských vrchů, které tvoří hranici slovensko-polskou.

Jako polonina se označuje karpatský horský hřbet, jehož vrcholová část je odlesněná nebo vystupuje nad hranici lesa. Typické jsou rozsáhlé horské louky – umožňují daleké, neomezené výhledy. Většina polonin vznikla za kolonizace v 16. století, kdy na území dnešního Slovenska a Polska pronika-

li rumunští a ukrajinští Valaši. Jako pastevci ovčí kočovali horami z místa na místo.

Výraz „polonina“ je zde často součástí zeměpisných názvů. Celé jedno horské pásmo na Ukrajině se jmenuje Poloninskij Chrebet a podobně i v sousedním Polsku. Také NP v severovýchodním cípu Slovenska, ustavený v roce 1997, se jmenuje prostě – Poloniny.

Přírodní ráj na Východě

Oblast, kde se setkávají hranice Polska, Slovenska a Ukrajiny, tvoří jedno z přírodně nezachovánejších území Evropy. Horské stráně pokrývají nekonečné bukové lesy, běžně tu žijí medvědi či vlci. Osídlení je minimální, v několika izolovaných osadách, horských údolích. Lesní ticho neruší žádný cizorodý zvuk, voda z potoků se dá bez obav pít a při

pohledu z vrcholů všude kolem hory, hory a nic než hory... Příroda požívá ve všech třech státech zákonné ochrany a trojstranná Biosférická rezervace UNESCO má rozlohu 1650 km². Turistická infrastruktura je na ukrajinském a slovenském území minimální.

Na polské straně

Východištěm na poloniny v jihovýchodním Polsku jsou obce Wetlina a Ustrzyki Górne. Obě leží v hlubokém údolí mezi hraničním hřbetem polsko-slovenským, respektive polsko-ukrajinským na straně jedné a pásmem vlastních polonin na druhé. V blízkém okolí těchto vesnic se nacházejí dvě z nejatraktivnějších polských polonin: Polonina Wetlinska a Polonina Caryńska. Jediné horské pásmo, rozdělené erozí potoka na dvě části.